

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä
HD/TK

16.9.2022

SOTE-TIETOARKKITEHTUURIN OHJAUSRYHMÄN KOKOUS 16.9.2022 KLO 09.05 – 11.45

KOKOUKSEN JÄSENET JA LÄSNÄOLIJAT

(x = paikalla)

Sirpa Soini, THL, x

Aleksi Yrttiaho, THL, 1. varapj.

Juha Mykkänen, THL, x

Mikko Huovila, STM klo 10→ x

varajäsen: Riikka Vuokko

Riitta Alkula, Digi- ja

väestötietovirasto x

varajäsen: Petri Tenhunen

Saija Ylönen, Tilastokeskus x

varajäsen: Essi Kaukonen

Petri Huovinen, Valvira

varajäsen: Juha Wilen x

Joonas Tuominen, Fimea x

varajäsen: Heidi Tahvanainen x

Tiina Varis, Kela tietopalvelut x

varajäsen: Kirsi Vainiemi x

Mari Peltola-Nykyri, Kela Kanta-

palvelut x

varajäsen:

Timo Hakala, HUS

Tietohallinto x

varajäsen: -

Mari Siimar, Varsinais-Suomen

shp x

varajäsen: Arho Virkki

Kauko Hartikainen, Suomen

Kuntaliitto x

varajäsen: Anu Nemlander x

Hanna Lehto, Helsingin

kaupunki, sosiaali- ja

terveysvirasto

varajäsen: Mikko Viitanen

Minna Kälviä, Etelä-Karjalan

sosiaali- ja terveystieteiden

varajäsen: Veli-Pekka Helvola

Pirkko Kortekangas, UNA Oy x

varajäsen: Juha Rannanheimo x

Heikki Onnela, Apotti Oy

varajäsen: Jyrki Soikkeli

Elina Välikangas, DigiFinland

Timo Kaskinen, HL7 Finland ry x

varajäsen: Jari Porrasmaa

Martti Virtanen, Nordic Casemix

Centre

varajäsen: Kristiina Kahur x

Saara Hassinen, Healthtech

Finland

Tarja Kauppila, Sosiaalialan

osaamiskeskukset x

varajäsen: Petteri Heino

Johanna Seppänen, Findata

varajäsen: Peija Haaramo

Heidi Anttila, THL

Hyvinvointivaikuttajat-osasto x

varajäsen: Reija Klemetti

Mikko Härkönen THL x

Tiedonvälittäjä-osasto

varajäsen: Jarmo Kärki

Oona Pentala-Nikulainen, THL

Tiedonvälittäjä-osasto x

varajäsen: Satu Vuorio

Merja Korajoki THL x

Hyvinvointivaikuttajat-osasto

Martti Arffman, THL

Arto Vuori, Tiedonvälittäjä-

osasto, THL x

varajäsen: Toni Suutari

Kutsutut ja pysyvät asiantuntijat:

Erja Ailio, THL

varajäsen: Jaana Taina x

Heikki Virkkunen, THL

Esittelijät:

Seppo Koskinen, THL x

Petra Kokko, THL x

Koodistopalveluryhmä:

Johanna Eerola, THL x

Virpi Kalliokuusi, THL x

Jan Magnusson, THL x

Jari Lehtonen, THL x

Päivö Niska, THL x

Muut osallistujat:

Taina Kuuva, Gofore Oy x

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä
HD/TK

16.9.2022

Henna Drewes, Gofore Oy x
Mia Mustonen, Kela x
Sari Kujala, Fimea x

1. Kokouksen avaus, pj. Sirpa Soini, THL

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 9.05. Asialista hyväksyttiin ilman muutoksia.

Puheenjohtaja totesi läsnäolijat. Todettiin muutokset kokouksen sihteeristössä. Taina Kuvvan tilalla sihteerinä toimii jatkossa Henna Drewes.

Kela ehdotti ryhmän jäsenedustajien täsmennystä Kanta-palvelujen osalta. Mikko Poutanen ei osallistu enää ryhmän toimintaan.

2. Väestön terveyden ja hyvinvoinnin seuranta: kansallisen yhteistyön näkökulmia, Seppo Koskinen, THL

Alustus:

Väestön terveys- ja hyvinvointiseurannan tietopohjan kehittämisen neuvottelukunnan nimeämispäätös 10.3.2022.pdf

Väestön terveyden ja hyvinvoinnin seuranta Koskinen 16.9.2022.pdf

Ennen varsinaista esitystä, puheenjohtaja Sirpa Soini esitteli Väestön terveys- ja hyvinvointiseurannan tietopohjan kehittämisen neuvottelukunnan, jonka THL on nimennyt maaliskuussa (katso nimeämispäätös). Neuvottelukunnan tehtävä on mm. tukea väestön terveyden seurannan tietopohjan kehittämistä siten, että se parhaiten palvelee terveys- ja yhteiskuntapolitiikan sekä etuus- ja palvelujärjestelmäsuunnittelua ja arviointia. Järjestäytymiskokous on järjestetty toukokuussa 2022. Neuvottelukunnan toimikausi jatkuu vuodelle 2026.

Seppo Koskinen kertoi, että väestön terveyden ja hyvinvoinnin seurannan tavoitteena on tuottaa kyllin monipuolista terveys- ja hyvinvointitietoa, jotta voidaan tunnistaa ja ennakoida ongelmia sekä kehittää ja arvioida terveyteen liittyviä palveluja ja ennaltaehkäiseviä toimia. Seurannan tietolähteitä ovat erilaiset rekisterit, tutkimukset ja tietojärjestelmät.

THL:n väestötutkimusten toteutuksessa on pyritty tiiviiseen yhteistyöhön monien kumppaneiden kanssa sekä sisällön suunnittelussa että sen toteutuksen valmistelussa. Yhteistyön vahvistamiselle on kuitenkin vahva tilaus, koska tiedonkeräys on sirpaleista, osittain päällekkäistä ja osin aukkoista.

Tavoitteena on luoda helppokäyttöinen, kaikille avoin tietojen esitysjärjestelmä. Järjestelmä olisi useaan suuntaan hierarkkinen tietokanta, jossa olisi kolme eri ulottuvuutta, jolla tietoa voisi katsella.

Seppo nosti esille myös kansallisen hyvinvointiseurannan tiekartan tarpeen, johon eri osapuolet sitoutuisivat. Tästä hyötyisivät kaikki. Myös eri sote-käsitteitä (SOTE, SOTE-palvelut ja SOTE-tiedot) ymmärretään hyvin kirjavasti ja se johtaa väärinkäsityksiin.

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä
HD/TK

16.9.2022

3. TAHTO-projekti, Petra Kokko, THL

Alustus: Talousraportoinnin muutostarpeet Kokko 16.9.2022.pdf

Yhteenveto tai päätökset:

Petra Kokko esitteli Talous-, henkilöstö- ja toimintatietojen (TAHTO) tietotuotanto -projektin, joka on osa Valtava-hanketta. Projektin tarkoituksena on mm. luoda kattavampi tietopohja sote talouden- ja henkilövoimavarojen näkökulmasta. Projektissa tullaan myös luomaan yhdistetty toiminnan ja talouden tietohallintaratkaisu vaikuttavuusperustaisen ohjauksen, THL:n lakisääteisten tehtävien ja alueiden vertaisarvioinnin tueksi.

Tänä vuonna on julkaistu ensimmäiset taloustietojen raportit. Raportteja aletaan nyt syksyllä rikastuttamaan toimintatiedoilla (Hilmo). Ensi vuonna tietoihin tullaan vielä yhdistämään henkilöstötietoja ja tiedonhakua tullaan automatisoimaan ja laajentamaan. Projekti jatkuu vuoteen 2025 saakka.

Lisää TAHTO-projektista tässä [blogikirjoituksessa](#).

4. Tauko

5. EHDS-säädösehdotus ja ensiökäytön tietosisällöt, Juha Mykkänen, THL

Alustus: EHDS Eurooppalainen terveystieto Mykkänen 16.9.2022.pdf

Yhteenveto tai päätökset:

Juha Mykkänen esitteli EHDS-säädösehdotusta, jonka EU on antanut 3.5.2022 asetuseräluonnoksena. Kyseessä erittäin laaja ja merkittävä kokonaisuus.

Siinä säädetään, miten palvelujärjestelmästä kertyvää tietoa ihmisten hyvinvoinnista ja terveydestä käytetään EU-kansalaisten hoidossa (ensisijainen käyttö = EHDS1) ja miten tätä tietoa voidaan hyödyntää tutkimuksessa ja päätöksenteossa (toisiokäyttö = EHDS2). Valtioneuvosto/STM on antanut eduskunnalle aiheesta U-kirjelmän.

Asetusehdotuksen muutosvaikutusten lopullista laajuutta ja kustannuksia on mahdotonta arvioida keskeneräisen asetuksen perusteella. Asetuksessa on selkeä pyrkimys siirtyä EU-tasolla vapaaehtoisesta maiden välisestä yhteistyöstä sitovaan EU-tasoiseen sääntelyyn. Asetus voi asettaa merkittäviä uusia tai muuttuvia vaatimuksia eri toimijoille. Suomessa on nähty tärkeäksi vaikuttaa sekä lopulliseen asetussisältöön että yksityiskohtaisempiin määrittelyihin.

[EHDS-säädösehdotus](#)

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä
HD/TK

16.9.2022

6. Ajankohtaista sote-sanastoista, Johanna Eerola ja Virpi Kalliokuusi, THL

Alustus: Sote-sanastojen ajankohtaista Kalliokuusi ja Eerola 16.9.2022.pdf

Yhteenveto tai päätökset:

Johanna Eerola ja Virpi Kalliokuusi kertoivat tällä hetkellä käynnissä olevista sote-sanastotyöprojekteista sekä aiemmin tänä vuonna tapahtuneista julkaisuista. Sote-sanastotyössä keskitytään määritteleviin sanastoihin. Jokaisella sanastolla on oma asiantuntijaryhmänsä, jotka osallistuvat työhön.

Tänä vuonna on tehty tai ollaan vielä tekemässä useita päivitysprojekteja. Kanta-sanaston päivityksessä huomioidaan valmisteilla olevan uuden asiakastietolain vaikutukset. Myös Sosiaalialan tiedonhallinnan kaksikielinen sanasto on päivityksen alla. Käytönhallinnan ja lääkityksen sanastojen päivitykset on saatu jo valmiiksi.

Lisätietoja: <https://sotesanastot.thl.fi>

7. Koodistopalvelun ja SNOMED CT -ajankohtaiset, Mikko Härkönen, THL

Alustus: Ajankohtaista Koodistopalvelusta Härkönen 16.9.2022.pdf

Yhteenveto tai päätökset:

Koodistopalvelun verkkosivut ovat päivityksen alla ja Koodistopalvelu on saanut lisää resursseja. Kesäkuun 2022 jälkeen on julkaistu iso joukko koodistopalvelutiedotteita.

SNOMED CT -käyttöönottoprojekti etenee. TAYS ja TYKS ovat aloittamassa testausta uudella SNOMED CT -patologian löydösluokituksella, joka tullaan julkaisemaan Koodistopalvelimella syksyllä. Kansainvälisen SNOMED CT mlds-palvelimen kautta on tällä hetkellä saatavilla reilut 17000 suomenkielistä käännöstä ja lisää patologiaa ja kliinisiä löydöksiä tulossa.

Ensimmäiset opiskelijat ovat suorittaneet suomenkielisen [SNOMED CT -peruskurssin](#) Itä-Suomen yliopistossa. SNOMED CT -Expo järjestetään 29.-30.9.2022 Portugalissa, mahdollisuus osallistua myös etänä. Ilmoittautumaan pääsee [täältä](#).

Ennakkotietona ilmoitettiin, että THL järjestää 28.10.2022 SNOMED CT -seminaarin.

8. Muut asiat

Tulevien kokousten aihe-ehdotukseksi esitettiin Timo Hakalan esitys HUSin tiedonlaatu datanhallinnassa, joka sovittiin nostettavaksi joulukuun asialistalle. Myös OpenEHR-aihetta ehdotettiin. Alla kokouksen sihteeristön nostamia ehdotuksia tuleville kokouksille.

Sote-tietoarkkitehtuurin ohjausryhmä
HD/TK

16.9.2022

- ICD-11 käyttöönotto
- Harvinaissairauksien Orpha-luokitus
- Kanta-kehittämisen suunnitelma
- Terveydenhuollon backlog

9. Joulukuun kokouksen ajankohta ja kokouksen päättäminen

Seuraava kokous pidetään 9.12.2022 klo 12-15.00. Kokous järjestetään hybridikokouksena, Teams-yhteys sekä kokoustilat THL Tilkanmäeltä.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.45